

**Аналіз регуляторного впливу проекту постанови
Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах
електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг
поштового зв'язку «Про затвердження Методики вимірювання параметрів
якості та розрахунку показників якості електронних комунікаційних послуг
у мережах мобільного зв'язку при здійсненні моніторингу якості
електронних комунікаційних послуг»**

Визначення проблеми

З набранням чинності Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку» та з урахуванням вимог Закону України «Про електронні комунікації», Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку (далі – НКЕК, регуляторний орган) розпочала виконання нового для сфери електронних комунікацій завдання з питань якості електронних комунікаційних послуг, а саме здійснення моніторингу якості електронних комунікаційних послуг.

Згідно абзацу другого частини третьої статті 111 Закону України «Про електронні комунікації» методи та методики вимірювання параметрів якості, розрахунку показників якості електронних комунікаційних послуг, їх оцінки та порівняння визначає регуляторний орган відповідно до національних і міжнародних стандартів та рекомендацій.

Наразі, відповідно до частини шостої статті 111 Закону України «Про електронні комунікації», пункту 5 частини третьої, підпункту «г» пункту 1 та підпункту «б» пункту 13 частини четвертої статті 4 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку», був розроблений Порядок здійснення моніторингу якості електронних комунікаційних послуг.

Так, відповідно до Порядку здійснення моніторингу якості електронних комунікаційних послуг, затвердженого постановою НКЕК від 20.09.2023 № 358 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19 жовтня 2023 року за № 1830/40886, методики вимірювання та або тестування параметрів якості, розрахунку показників якості електронних комунікаційних послуг, їх оцінки та порівняння визначає НКЕК відповідно до національних і міжнародних стандартів та рекомендацій.

Так, з метою забезпечення виконання НКЕК або державним підприємством, що перебуває у сфері його управління, покладених на них завдань, в тому числі в частині здійснення моніторингу якості електронних комунікаційних послуг

необхідним є розроблення нового регуляторного акта, а саме Методики, яка визначить сукупність процедур та послідовність дій щодо проведення випробувань та обробки їх результатів з метою визначення показників якості електронних комунікаційних послуг при здійсненні моніторингу якості електронних комунікаційних послуг у мережах мобільного зв'язку під час драйв-тестів.

Прийняття такого регуляторного акта сприятиме створенню необхідних умов для забезпечення якості електронних комунікаційних послуг в Україні та захисту прав споживачів, а також забезпеченню отримання актуальної інформації щодо стану якості послуг зв'язку та подальшому проведенню аналізу та оперативному вжиттю заходів та дій.

Розроблення Методики вимірювання параметрів якості та розрахунку показників якості електронних комунікаційних послуг у мережах мобільного зв'язку при здійсненні моніторингу якості електронних комунікаційних послуг (далі - Методика) відповідає завданням НКЕК і забезпечить ефективне виконання її функцій у цій сфері. Так, метою проведення випробувань є загальна оцінка відповідності якості на мережах мобільного зв'язку встановленим рівням якості відповідно до законодавства України та інформування національного регулятора про реальний стан якості електронних комунікаційних послуг у мережах мобільного зв'язку, а також інформування громадськості щодо рівнів якості електронних комунікаційних послуг на території України.

Методика буде розроблена з урахуванням міжнародних стандартів та найкращих практик, що дозволить забезпечити максимально ефективний контроль та спостереження за якістю наданих послуг і забезпечити захист прав споживачів в цій сфері.

Враховуючи зазначене, можна виділити такі основні групи (підгрупи), на які впливає проблема:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання (оператори електронних комунікацій, постачальники електронних комунікаційних мереж та/або послуг)	+	-

Проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки потребує встановлення та затвердження регулярного акта, який визначає сукупність процедур та послідовність дій щодо проведення випробувань та обробки їх результатів з метою визначення показників якості електронних комунікаційних послуг при здійсненні моніторингу якості електронних комунікаційних послуг у мережах мобільного зв'язку під час драйв-тестів.

Цілі державного регулювання

Ціллю державного регулювання є забезпечення надання на всій території України якісних, прийнятних та доступних для населення електронних комунікаційних послуг за встановленими показниками якості послуг та їх параметрами, в тому числі шляхом забезпечення ефективної конкуренції між учасниками ринку електронних комунікацій за допомогою інструменту моніторингу якості, який відповідно до діючого законодавства, покладено на НКЕК або підприємство, що знаходиться в його управлінні.

Додатково потребує вдосконалення нормативно-правової бази в сфері електронних комунікацій за допомогою установлених організаційно-правових засад здійснення та організації регуляторним органом або державним підприємством, що перебуває у сфері його управління, моніторингу якості електронних комунікаційних послуг відповідно до єдиних процедур та правил.

Так, потребує прийняття Методика.

Методика буде застосовуватись для проведення випробувань та розрахунку показників якості в мережах мобільного зв'язку для будь-яких технологій і поколінь, зокрема:

- глобальної системи мобільного зв'язку (GSM), у тому числі загальної служби пакетного радіозв'язку GPRS/EDGE);
- універсальної системи рухомого зв'язку (UMTS), у тому числі загальної служби пакетного радіозв'язку HSPA;
- системи мобільного зв'язку 4G (LTE - Long Term Evolution);
- системи мобільного зв'язку 5G (NR - New Radio) з моменту впровадження.

Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	<p>Залишити чинне регулювання без змін.</p> <p>Альтернатива є непринятною, оскільки не сприяє вирішенню визначеної проблеми та принципам державної регуляторної політики. Призведе до невиконання норм Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку» та Закону України «Про електронні комунікації» в частині обов'язкового здійснення моніторингу якості електронних комунікаційних послуг відповідно до встановленої методика та процедур.</p> <p>Тому від такої альтернативи слід відмовитись.</p>

Альтернатива 2	<p>Прийняття Методики.</p> <p>Така альтернатива відповідає потребам у розв'язанні визначеної проблеми. Затвердження такого регуляторного акта забезпечить в повному обсязі досягнення поставлених цілей та дасть змогу належним чином здійснювати моніторинг якості електронних комунікаційних послуг регуляторним органом або державним підприємством, що перебуває у сфері його управління, в установленому порядку.</p>
----------------	--

Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Вигоди відсутні.	Реалізація не потребує додаткових матеріальних та інших витрат із бюджетів усіх рівнів.
Альтернатива 2	<p>Вигоди максимальні.</p> <p>Буде забезпечено реалізацію єдиної державної політики у сфері електронних комунікацій шляхом забезпечення здійснення моніторингу якості електронних комунікаційних послуг регуляторним органом або державним підприємством, що перебуває у сфері його управління, відповідно до встановленої методики.</p> <p>Впровадження зазначеної альтернативи забезпечить в повному обсязі досягнення визначеної цілі державного регулювання.</p>	Витрати, пов'язані з виконанням працівниками НКЕК своїх повноважень з розробки регуляторного акта, здійснюються в межах коштів, передбачених на утримання НКЕК*.

* Згідно з Законом України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» на утримання НКЕК передбачено 110 341,0 тис. грн.

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Вигоди відсутні.	Можливі витрати громадян у зв'язку з відсутністю інформації щодо досягнутих показників якості певних послуг

Альтернатива 2	<p>Вигоди максимальні.</p> <p>Забезпечення ефективної та стійкої конкуренції в сфері електронних комунікацій в частині забезпечення послуг належної якості та порівняння результатів здійсненого моніторингу якості між постачальниками послуг в інтересах кінцевих користувачів.</p> <p>Зростання довіри з боку громадян до держави в питанні забезпечення вибору електронних комунікаційних послуг належної якості.</p>	<p>Витрати, пов'язані із впровадженням наведеного проекту регуляторного акта у громадян, відсутні.</p>
----------------	---	--

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Вигоди відсутні.	Обов'язкові витрати суб'єктів господарювання відсутні.
Альтернатива 2	<p>Вигоди максимальні.</p> <p>Буде забезпечено реалізацію єдиної державної політики у сфері електронних комунікацій шляхом забезпечення здійснення моніторингу якості електронних комунікаційних послуг регуляторним органом або державним підприємством, що перебуває у сфері його управління, за допомогою встановленої методики.</p> <p>Впровадження зазначеної альтернативи забезпечить отримання інформації щодо реального стану доступності та якості електронних комунікаційних послуг мобільного зв'язку на визначеній території України, надання НКЕК та постачальникам необхідної інформації.</p>	Обов'язкові витрати суб'єктів господарювання відсутні.

Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

За результатами опрацювання альтернативних способів досягнення визначених цілей державного регулювання здійснено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Вартість балів визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня

досягнення визначених цілей, де:

4 - цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше існувати не буде);

3 - цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть);

2 - цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті частково (проблема значно зменшиться, деякі важливі та критичні аспекти проблеми залишаться невирішеними);

1 - цілі прийняття регуляторного акта, які не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати).

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	Зазначений бал присвоєно з урахуванням того, що у разі неприйняття регуляторного акту проблема продовжить існувати.
Альтернатива 2	4	Зазначений бал присвоєно з урахуванням того, що прийняття регуляторного акта дозволить повною мірою досягти поставленої цілі та надасть можливість вирішити проблему.

Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Встановлення методики моніторингу якості послуг мобільного зв'язку.

Для розв'язання вищезазначеного питання НКЕК передбачається прийняття постанови «Про затвердження Методики вимірювання параметрів якості та розрахунку показників якості електронних комунікаційних послуг у мережах мобільного зв'язку при здійсненні моніторингу якості електронних комунікаційних послуг», якою затверджується Методика, що визначить сукупність процедур та послідовність дій щодо проведення випробувань та обробки їх результатів з метою визначення показників якості електронних комунікаційних послуг при здійсненні моніторингу якості електронних комунікаційних послуг у мережах мобільного зв'язку під час драйв-тестів. Застосування методики здійснюватиметься НКЕК та державним підприємством, що перебуває у сфері управління НКЕК, «Український державний центр радіочастот» під час здійснення моніторингу якості електронних комунікаційних послуг.

Реалізація положень регуляторного акта забезпечить вирішення визначених проблем, створить необхідні умови для забезпечення якості електронних

комунікаційних послуг в Україні та захисту прав споживачів та сприятиме отриманню актуальної інформації щодо стану якості послуг зв'язку за допомогою здійснення заходів моніторингу якості.

Організаційні заходи для впровадження регуляторного акта: інформування суб'єктів господарювання (громадськості) щодо основних положень проекту регуляторного акта шляхом його оприлюднення на офіційному вебсайті НКЕК за адресою: <http://www.nkrzi.gov.ua> у рубриці «Регуляторна діяльність», підрубриці «Регуляторні акти» з метою одержання зауважень та пропозицій від фізичних та юридичних осіб.

Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк чинності регуляторного акта – необмежений.

Оскільки регуляторний акт є актом, розробленим відповідно до закону України «Про електронні комунікації» та Порядку здійснення моніторингу якості електронних комунікаційних послуг, затвердженого постановою НКЕК від 20.09.2023 № 358 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19 жовтня 2023 року за № 1830/40886 у разі внесення змін до цих актів, регуляторний акт за необхідності має бути приведений у відповідність до таких змін.

Регуляторний акт може втратити чинність у разі втрати чинності актів законодавства, відповідно до яких прийнято цей регуляторний акт.

Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Після набрання чинності регуляторного акта «Про затвердження Методики вимірювання параметрів якості та розрахунку показників якості електронних комунікаційних послуг у мережах мобільного зв'язку при здійсненні моніторингу якості електронних комунікаційних послуг», його результативність визначатиметься такими показниками:

рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта;

кількістю населених пунктів та об'єктах, на яких буде здійснено моніторинг якості відповідно до встановленої методики;

кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюється дія акта.

Рівень поінформованості суб'єктів господарювання щодо основних положень проекту регуляторного акта є достатнім за рахунок його оприлюднення 06.12.2023 на офіційному вебсайті НКЕК за адресою: <http://www.nkrzi.gov.ua> у рубриці «Регуляторна діяльність НКРЗІ», підрубриці «Регуляторні акти» з метою одержання зауважень та пропозицій від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань до 15.01.2024.

Очікувані результати прийняття регуляторного акта

Прийняття проекту регуляторного акта дозволить НКЕК встановити методикою здійснення моніторингу якості електронних комунікаційних послуг на виконання вимоги закону України «Про електронні комунікації» та Порядку здійснення моніторингу якості електронних комунікаційних послуг, затвердженого постановою НКЕК від 20.09.2023 № 358 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19 жовтня 2023 року за № 1830/40886.

Мета моніторингу якості електронних комунікаційних послуг полягає у забезпеченні отримання послуг встановленої якості та доступності електронних комунікаційних послуг для споживачів, а також у забезпеченні дотримання операторами електронних комунікацій вимог законодавства в сферах електронних комунікацій та захисту прав споживачів.

Крім того, моніторинг якості за встановленою методикою дозволить забезпечити конкурентоспроможність на ринку електронних комунікацій та розвиток інноваційних технологій в цій галузі, що сприятиме створенню сприятливих умов для бізнесу та розвитку економіки України в цілому. Моніторинг якості також дозволить виявляти проблемні аспекти ринку та розробляти відповідні заходи щодо їх вирішення.

Впливу зовнішніх факторів на дію регуляторного акта не очікується, його реалізація не потребує додаткових матеріальних та фінансових витрат з Державного бюджету України та місцевих бюджетів.

Очікувані наслідки дії регуляторного акта не передбачають нанесення шкоди суб'єктам господарювання.

Результатом прийняття регуляторного акта є досягнення поставлених цілей та реалізація єдиної державної політики у сфері електронних комунікацій. Впровадження зазначеної Альтернативи 2 забезпечить в повному обсязі досягнення поставленої мети.

Нормативно-правовий акт відповідає принципам державної регуляторної політики.

**Начальник Відділу якості
електронних комунікаційних послуг НКЕК**

Юрій ШЕВЧЕНКО

Голова НКЕК

Олександр ЖИВОТОВСЬКИЙ